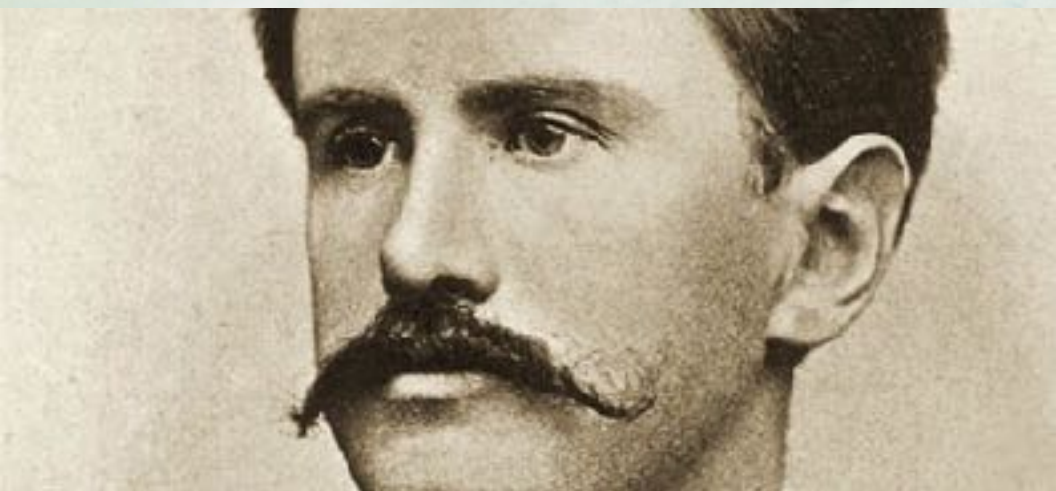

Пурпурова сукня

О. Генрі

Поговорімо про відтінок, відомий як пурпуровий. Цей колір справедливо отримав визнання серед синів та дочок людства.

Імператори стверджують, що це саме їхній особливий барвник. Гарні хлопці щоразу прагнуть надати своїм носам цього привітного відтінку, котрий виходить, якщо до червоного додати синє. Ми кажемо, що принци народилися для пурпуру, і в тому нема сумніву, бо при кольках у животі їхні обличчя наливаються цим королівським відтінком, так само як і кирпаті пики нащадків дроворуба. Усі жінки його люблять – коли він в моді.

А тепер пурпуровий саме носять. Ви помітите його на вулицях. Звичайно, інші кольори цілком стильні також – ось днями я бачив справжнє диво кольору зелених оливок, спідниця тричі перекрита воланами, оброблена вставками з шовкових квадратів, а за драпірованою мереживною косинкою видно щось у складочках, рукави з подвійними буфами перев'язані мереживною смужкою, якою підібрані два викрутаси – але пурпурового багато зустрічається також. О, так, так; ви лишень прогуляйтеся вниз Двадцять третьою вулицею якось по обіді.

Ось чому Мейда – кароока дівчина з волоссям кольору кориці, продавчиня крамнички капелюшків «Вулик» – звернулася до Грейс – дівчиною з брошкою із штучних діамантів і м'ятним подихом при розмові:

– У мене буде пурпурова сукня – пошита у кравця пурпурова сукня – до Дня Подяки.

– О, ти замовила, – сказала Грейс, складаючи декілька рукавичок розміру 7 1/2 у коробку 6 3/4..А в мене буде червона. На П'ятій авеню більше червоного. І всім чоловікам, схоже, він подобається.

– Мені більше до вподоби пурпуровий, – сказала Мейда. – І старий Шлегель пообіцяв пошити за 8 доларів. Це буде чудово. У мене буде в складку спідниця, виточки оздоблені галуном, білий комірць, і в два ряди...

– Промахнешся! – з видом знатока сказала Грейс.

– ...шнурки поверх білих вставок, і баска в складку, і ...

– Промахнешся– промахнешся! – повторила Грейс.

– .. і просторі рукави в складку з оксамитовою стрічкою на відворотах манжет. Що ти цим хочеш сказати?

– Ти гадаєш, що пурпуровий подобається містеру Ремсі. А я вчора чула, як він казав, що деякі відтінки темно-червоного були просто приголомшливі.

– А мені байдуже, – сказала Мейда. – Мені до вподоби пурпуровий, а кому не подобається, хай перейде на інший бік вулиці.

Це наводить на думку, що врешті-решт прихильники пурпурового кольору можуть дещо впасти в оману. Небезпека виникає, коли кралечка гадає, що вона може носити пурпурове незалежно від кольору обличчя та того, як на це дивляться інші, і коли імператори думають, що носитимуть своє пурпурове вбрання вічно.

Мейда назбирала 18 доларів за вісім місяців економії і за ці гроші вона купила матеріалу на пурпурову сукню, та заплатила Шлегелю 4 долари за пошиття. Напередодні Дня Подяки у неї якраз буде достатньо, щоби доплатити решту 4. А тоді на свято у новій сукні – що на світі може бути чарівнішим?

Старий Бахман, власник крамнички «Вулик», завжди влаштовував своїм працівникам обід до Дня Подяки. Потім, наступні 364 дні окрім неділь, він нагадував про радіщі останнього банкету і про сподівання, пов'язані з банкетом наступним, таким чином додаючи натхнення до роботи. Обід влаштовували у крамничці на одному з довгих столів посеред приміщення. Вітрини магазину завішувалися папером для обгортки, а індички та інші смачні речі заносилися через задній хід з ресторанчика, що за рогом. Ви ж розумієте, що «Вулик» не був фешенебельним універмагом з ескалаторами і помпадурами. dovidka.biz.ua Він був достатньо маленьким, щоб називатися великою крамничкою, у яку ви могли просто зайти, купити, що хотіли, і вийти знову. І завжди під час обіду на День Подяки містер Ремсі...

От морока! Мені би слід розказати про містера Ремсі у першу чергу. Він важливіший, ніж пурпурове чи зелене, чи навіть червоний журавлиновий соус.

Містер Ремсі був керуючим крамничкою, і як на мене, людина він гарна. Він ніколи не вщипнув дівчатам руки: коли проходив повз них у темних закапелках крамниці; і, коли під час завмирання роботи він розповідав їм історії, і дівчата хихотіли і говорили: «Ой, ш-ш-о?», – це не мало жодного стосунку до Дж.Бернарда (Шоу). Окрім того, що він був джентльменом, у містера Ремсі були й інші

дивацтва. Він був поведений на здоров'ї і вважав, що люди ніколи не повинні їсти нічого, що вони вважали для себе корисним, Він був рішуче проти, коли комусь було затишно, коли хтось ховався від снігових заметілей, або носив галоші, або приймав ліки, або панькався із собою у будь-який спосіб. Кожній з десяти дівчат крамнички ночами снилися свинячо-котлетні-смажено-цибуляні сни про те, як вона буде місіс Ремсі. Надто як старий Бахман наступного року мав зробити його своїм партнером. І кожна з них знала, що коли вже вона його підчепить, то виб'є з нього ті високонебесні дурниці щодо здоров'я ще до того, як перестане боліти живіт від весільного торта.

Саме містер Ремсі займався облаштуванням святкового обіду. У нього завжди було два італійці, які грали на скрипці та арфі, і всі трохи танцювали.

І ось дві сукні, задумані, аби зачарувати містера Ремсі – одна пурпурова, а інша червона. Звичайно, решта вісім дівчат також будуть у своїх сукнях, але то ж не те. Скоріше за все, то будуть такі собі ділові-приталені-блузки-чорні-спідниці – ніщо у порівнянні з пурпуровим або червоним.

Грейс назбирала грошей теж. Вона хотіла купити готову сукню. Ох, нащо ті клопоти з пошиттям? Коли маєш фігуру, то тобі буде якраз - готові ж бо сукні розраховані на ідеальну фігуру – ну хіба що трохи треба буде вшити, бо ті ідеальні фігури завжди трохи повніші.

Настав вечір перед Днем Подяки. Мейда поспішала додому, нестримна і яскрава з думками про благословенне завтра. Її думки були про пурпур, але самі собою вони були невинно-білі – радісне натхнення юності до втіх, які молодість або має, або всихає без них. Вона знала, що пурпур їй

пасуватиме і, вже в тисячний раз, намагалася себе переконати, що саме пурпуровий сподобається містеру Ремсі, а не червоний. Вона спочатку мала зайти додому, щоб взяти 4 долари, які лежали загорнуті в цигарковий папір у нижній шухляді її комода, а потім треба було зайти заплатити Шлегелю і самій забрати сукню додому.

Грейс жила у тому ж будинку. Вона наймала кімнату над кімнатою Мейди.

Вдома Мейда застала гамір і сум'яття. Язик хазяйки роздратовано торохтів як колотівка у маслобійці на увесь дім. А потім Грейс спустилася до неї у кімнату, плачучи і з очима червонішими за будь-яку сукню.

– Вона каже, щоб я забиралася геть, – сказала Грейс. – Стара хвороба. Я винна їй 4 долари. Вона виставила мою валізу в хол і замкнула двері. Я більше не можу нікуди піти. У мене нема ні цента грошей.

– В тебе ж учора щось було, – сказала Мейда.

– Я сплатила за мою сукню, – сказала Грейс. – Я гадала, вона зачекає з платнею до наступного тижня.

Шморг, шморг, ридання, шморг.

З'явилися – вони мали з'явитися – Мейдині 4 долари.

– Боже, яка ти! – вигукнула Грейс, вже неначе веселка, а не сутінки.

– Зараз я заплачу цій старій і примірю свою сукню. Вона просто неземна. Піднімайся і приходь

глянути. Я поверну тобі гроші, по долару щотижня – слово честі.

День Подяки. Обід було призначено на полудень. За чверть до дванадцятої Грейс осяяла кімнату Мейди. Так, вона виглядала чарівною. Червоне – то був її колір. Мейда сиділа біля вікна у старій швейотовій спідниці і синій блузці й латала пан... О, займалася витонченою роботою.

– Чому, боже мій! ти ще не одягнена? – скрикнула червона сукня. – Як мені на спині? Ти не вважаєш, що ці оксамитові нашивки страх які елегантні? Чому ти не одягнена, Мейдо?

– Моя сукня не готова, – сказала Мейда. – Я не йду на обід.

– Як погано. Як мені шкода, Мейдо. Чому б тобі не надягти що-небудь, та й ходімо, там же будуть лише свої, з крамнички, ніхто й не зважатиме.

– Я була так налаштувалася на мою пурпурову, – сказала Мейда, – якщо вже не вийшло, я не підую зовсім. Не турбуйся про мене. Давай, біжи, а то запізнишся. Тобі страшенно гарно у червоному.

Біля свого вікна Мейда просиділа довгий ранок, аж допоки настав час обіду у крамничці. Подумки вона чула лемент дівчат, що ділять курку, чула, як регоче старий Бахман над своїми лише йому зрозумілими жартами, бачила діаманти огрядної місіс Бахман, яка приходила до крамнички лише на День Подяки, бачила, як містер Ремсі скрізь встигає, жвавий, привітний, слідкуючи, щоб всім було добре.

О четвертій, з байдужим виразом на обличчі і з згаслим виглядом вона долала шлях до лавки

Шлегеля, і там повідомила, що не може сплатити йому решту 4 долари за сукню.

– Боже! – сердито вигукнув Шлегель. – Почему вы такая печальная? Берите его. Оно готово. Платите мне когда-нибудь. Разве вы не ходите мимо моей лавки каждый день уже два года? Если я шью одежду, разве я не знаю людей? Заплатите мне когда сможете. Забирайте его. Оно хорошо сшито, и если вы будете в нём хорошенькая – очень хорошо. Вот. Платите мне, когда сможете.

Мейда видихнула йому мільйонну частку подяки, що наповнила її серце, і вибігла геть із своєю сукнею. Коли вона вийшла з лавки, риси невеликого дощу впали на її обличчя. Вона посміхалася і цього не відчула.

Пані, що їздять до крамниць екіпажами, ви не розумієте. Дівчата, гардероби яких поповнюються за рахунок поважних чоловіків, не намагайтеся збагнути – ви б ніколи не зрозуміли – чому Мейда не відчула холодних рисок дощу у День Подяки.

О п'ятій годині вона вийшла на вулицю, одягнена в свою пурпурову сукню. Дощ посилювався і хльоскав її цілими потоками під поривами вітру. Заскочені люди втікали додому чи до автівок, низко опустивши парасольки і щільно застібнувши плащі. Багато з них зачудовано оберталися на цю вродливу, безтурботну, щасливооку дівчину у пурпуровій сукні, яка крокувала крізь шторм, немовби прогулюючись у саду під літнім небом.

Кажу ж ви цього не розумієте, пані з набитими гаманцями і повною шафою. Ви не знаєте, що таке жити з вічним прагненням гарних речей, голодувати вісім місяців, аби пурпурова сукня і свято

зустрілися разом. І чи має тоді значення дощ, град, вітер, сніг, циклон?

У Мейди не було ні парасольки ні галош. В неї була пурпурова сукня, і вона йшла вулицею. Нехай скаженіє стихія. Зголодніле серце заслуговує крихітку щастя раз на рік. Дощ все падав і стікав з її пальців.

Хтось вигулькнув з-за рогу і перегородив їй дорогу. Вона подивилася в очі містеру Ремсі, які іскрилися захопленням і цікавістю.

– Що це, міс Мейда? – сказав він. – Ви виглядаєте просто чудово у вашій новій сукні. Я був дуже розчарований, коли не побачив вас на нашому обіді. Із усіх дівчат, яких я коли-небудь знав, ви найрозумніша і найраціональніша. Нема нічого кориснішого для здоров'я і ніщо так не бадьорить, як отака ваша прогулянка у негоду. Можу я пройтися з вами?

Мейда зашарілася і чхнула.